

men deres Existens tages nu paa en noget anden Maade. Efter Side 127—28 at have omtalt Fremkomsten og Modtagelsen af »det bekendte komisk-heroiske Digt [notissimum istud poëma heroico-comicum], som endnu den Dag i Dag [1727, da Brevet skreves] læses, fremsiges og huskes udenad selv af Svenskere og Tyskere, som af Kærlighed til det har lært Dansk», siger han S. 129 ganske roligt, uden Spor af Forbitrelse mod den ulovlige Eftertrykker, at Digtet »i kort Tid voxede op til fire Bøger, der udgjorde et anseligt Bind, hvoraf der i Løbet af halvandet Aar [uniusque sesqvianni spatio] besørgedes tre Udgaver, hvilket aldrig før var hændet med nogen dansk Bog» — som man ser en noget anden Vurdering af Eftertrykkets Tilstedeværelse end den tidligere.

Hvis man tør lægge afgørende Vægt paa at Holberg i Levnetsbrevet kun nævner tre Udgaver — og Sammenhængen synes at tillade det — er 2det Eftertryk altsaa fremkommet efter 1727, naar kan ikke siges. 3dje Eftertryk udkom som oplyst af Bruun i Aaret 1752, men naar kom de tidligere Tryk? At 2den autentiske Udgave fremkom i Aaret 1720 ses af dens Titelblad; at det er sket i sidste Halvdel af Aaret fremgaar af, at Smædedigtet, der ligger forud for den, er som det ses af dets første Linjer skrevet i Sommertiden, som Holberg siger »enten udi Orme-Maanet [Juli] eller Hunde-Dagene [i 1720: fra 22de Juli til 23de August] naar Frugten begynder at moes» — hvilket vil sige at Udgaven 1720 er i hvert Fald senere end August, nærmere kan man ikke komme det. Men lad den ogsaa være fra allersidst i Aaret, saa synes dog Holbergs Ord om de »halvandet Aar» ikke at kunne tages helt bogstavelig men kun ret omtrentlig. Ti man véd, som Bruun har oplyst, at i November 1719 købte Abraham Lehn til Berritsgaard paa Lolland to Exemplarer af 1ste Bog, og i Rostgaards noksom bekendte Klage over Digtet, der er dateret 12te Decembr. 1719, og som kun angaar 1ste Bog, siges Bogen »gandske nyligen» at være trykt — den er vel altsaa udkommet netop i November, men i saa Fald er der ikke hængaet halvandet Aar inden 2den Udgaves Fremkomst.

Paa hvilket Tidspunkt Digtets 2den og 3dje Bog og 1ste Eftertryk har set Lyset, lader sig ikke nøjere angive.

III.

Bibliografisk Oversigt over de ældste Udgaver af »Peder Paars».

Den nærmere Beskrivelse maa søges hos Bruun; foruden selve Titlerne angives her kun eksempelvis et Par Karakteristika for hvert Tryk, samt Bogtrykker, Fremkomsttid og for Eftertrykkene Tekstkilde samt for 1ste autentiske Udgave Antallet af Exemplarer i Nordens offentlige Biblioteker.